

טמונה בפרשה

יגרו

לסדר את הפרשה

אפנימ רשימ (שאי הפרשה 2270 ז'איון 2271,
לזימ אסרמ אגמ אפי סדר ההגפ"א
בפרשה. כגלזיא, גקזא האאויג, אק
אפסוק אהפרשה.

- 1. הלכות בניית מזבח
- 2. ההכנות למתן תורה
- 3. יתרו מיינעץ למשה שינעמיד שופטים
- 4. יתרו מגיע למחנה ישראל
- 5. בקשת ישראל שמשה ידבר עמם
- 6. מתן תורה ועשרת הדיברות

— — — — —

שאלה לשולחן השבת

"כי יהיה להם דבר בא אלו"
ושפטי ביני איש וביני רעהו"
 כך משיב משה ליתרו לשאלתו לגבי כך ששופט את העם. ויש לבאר מדוע בהתחלה כתוב: "להם" - בלשון רבים, ומיד אחר כך כתוב: "בא אלי" - בלשון יחיד, ומדוע יש שינוי בין לשון יחיד לרבים?

אמרת השאלה הינה אזור זיון 2120
 אולן השבוע
 יגן אול אק גשזוימ אהמרת
 (2737 מקור, אס יגמ),
 ז"א אגז 21
 אגזוימ אול אגז.

זפמט חשו' מפ'ע

הבחור יצחק רפאל בן ר' מאיר שמריהו יבלחט"א שמחה סימי בת עישה נחשון אברהם בן ר' צבי פנחס יבלחט"א פורת ר' משה ב"ר מנחם מנדל ר' מאיר בן מרדכי צבי "צ.ר.ד. ז"

פנינים

"את כל אשר עשה אלקים למשה ולישראל עמו כי הוציא ד' את ישראל ממצרים"
 יש לדקדק למה לגבי משה כתוב אלקים, ולגבי יציאת מצרים כתוב שם השם? מובא בחז"ל, כי סירובו של משה ללכת אל פרעה עשה רושם מצד מדת הדין, וניטלה הכהונה ממנו וניתנה לאהרן, ולכן כתוב שם: "וירא ד' כי סר לראות ויקרא אליו אלקים" קודם מדת החסד ואחר כך מדת הדין שניטלה ממנו כהונה. בילקוט שמעוני על הפסוק "אחר שילוחיה" מביא מדרש שהכוונה לכך שנפטרה הימנו בגט. לפי זה, הסבר הפסוק הוא ששמע יתרו את כל אשר עשה 'אלקים' למשה, היינו: מידת הדין, שלקחה ממנו הכהונה, אם כן מותר לו להחזיר גרושתו. לכן: "ויקה את ציפורה אשת משה אחר שילוחיה", כי עד עכשיו היה משה כהן והיה אסור בגרושה. (חנוכת התורה)

— — — — —

"וגם כל העם הזה על מקומו יבוא בשלום"

פשרה נקראת בפי חכמינו "שלום", לפי שהדין מתיישב כך שאין האחד מפסיד הכל. והדין הוא, שפשרה מותרת רק כשלא ברור לבית הדין להיכן הדין נטה, אבל כשיודעים לאן נוטה הדין, אסור לעשות פשרה. והוא שאמר יתרו למשה: אם אתה עצמך פוסק בכל דיני התורה, איך יכול לעשות פשרה, לפי שמיד מתחוויר לך הדין ויודע אתה להיכן הוא נוטה. אבל אם יתנו גם דיינים אחרים, שאין הדין מחוויר להם מיד כל צרכו, יוכלו לעשות פשרות, וממילא: "כל העם הזה על מקומו יבוא בשלום", שכן יהיו מרוצים כולם בפשרות. (ר' חיים ברלין)

— — — — —

"כבד את אביך ואת אמך למען יאריך ימך"

בדברות השניות האמורות בפרשת ואתחנן נאמר: "למען יאריך ימך ולמען ייטב לך", ויש לבאר טעם ההוספה. והנה, כתב הרמב"ן בטעם מצוות כיבוד אב ואם, כי הם שותפים לקב"ה ביצירת האדם ויש להכיר להם טובה על כך. ברם, הגמרא (עירובין יג:) מסיקה ש'נוח לו לאדם שלא נברא משנברא', אם כך, מה מקום יש לכיבוד ההורים, והרי הביאה לעולם אינה טובה לאדם כלל? וניתן ליישב ע"פ דברי התוספות שם, שהגמרא עוסקת באנשים רגילים, אך צדיקים, אשריהם ואשרי דורם שנולדו בו. לכן, בדברות הראשונות שהיו קודם לחטא העגל, כל ישראל היו בדרגת צדיקים גמורים, אזי נאמר רק "למען יאריך ימך" - בעולם הזה, שהרי לא זקוקים לברכת: "למען ייטב לך" האמורה כלפי העולם הבא, משום שבשביבים: "יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא" (אבות ד, כב). אבל בדברות השניות העוסקות בסתם בני אדם, כותבת התורה: "למען ייטב לך", שבזכות הוריק שהביאו אותך לעולם, ביכולתך לזכות להגיע לחיי העולם הבא ששם ייטב לך. (חתם סופר)

— — — — —

"נבל תבל גם אתה" - גם אתה. לרבות אהרן וחור וע' זקנים' (רש"י)

לפירושו של רש"י (ע"פ המדרש), פרשה זו של עצת יתרו ומינוי השופטים ע"י משה אירעה לאחר יום הכיפורים של השנה הראשונה לצאתם מארץ מצרים. ויש לבאר מדוע רש"י כותב שדברי יתרו 'גם אתה' באים לרבות אף את חור, והרי הוא נהרג ע"י עם ישראל כמה חודשים לפני כן ב"ז בתמוז כשלא רצה לשתף עמם פעולה במעשה העגל? ואף על ע' הזקנים יש לדון שהרי בפרשת בהעלותך משה ממנה אותם לאחר שכבר נפרד מחובב (יתרו) ומשלחו חזרה לארצו. ויש לומר: א. ע"פ הדעה שיתרו בא במרה לאחר שקיבלו בנ"י מפי משה דינים. ושילחו משה קודם מתן התורה כדברי המדרש: "ובשמחתו לא יערב זר". (תוספות הרא"ש) ב. רש"י כאן כותב ע"פ המדרש שחור לא נהרג במעשה העגל. (מהרש"ל) ג. כוונתו של יתרו הייתה שהתייחס לעניין מלחמת עמלק (שסיפר לו משה על זה) ששם הוצרך לאהרן ולחור שיתמכו בידיו, ואמר לו יתרו שהמשיא של משפט העם ללא עזרה כל כך גדול שאפילו אם אהרן וחור היו שוב תומכים בו עדיין הייתם כולכם נובלים. (מהרא"י איסרלן) ד. הביא לו כדוגמא את חור שכבר מת בעטיו של העם הזה. ה. המילה 'חור' היא טעות סופר, שכן במדרש שמו אינו מופיע בהקשר זה. ו. 'יהי ממחרת' נפלה טעות ברש"י ובמקום ממחרת יום הכיפורים יש לגרוס ממחרת יום הכפרה דהיינו היום בו הקריבו קרבנות וזבחים. (אזנים לתורה) ויש להוסיף שאכן לקמן רש"י כותב: "וגם כל העם הזה על מקומו יבוא בשלום" - אהרן נדב ואביהוא, ושבעים זקנים' והשמיט את חור. (ע"פ תשובות הקוראים ל'שאלה לשולחן השבת' ע"ט)

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם.

זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה! ניתן לתרום:

1. בהעברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271, ע"ש 'ביין'. 2. לשלוח שיק למערכת.

טמונה בפרשה

יגרו

חידון א' ת'

הגשוזה לאל שאה אגאיה באור המופיעה בראש השורה.

- א. המזבח היה עשוי מ___ (2)
- ב. הופיעו במעמד הר סיני
- ג. מאבנים אלו אסור לבנות את המזבח
- ד. לאחר שתי דיברות ביקש העם ממה-ה
- ה. שם נוסף להר סיני
- ו. "___ שם ישראל נגד ההר"
- ז. מעשרת הדיברות
- ח. ד' עושה ___ לאלפים
- ט. "לא ___ הדבר אשר אתה עושה"
- י. תכונה הנדרשת מהשופטים
- כ. עשן ההר עלה כעשן ה-
- ל. נראו במעמד הר סיני
- מ. מתארי בני"ב במתן התורה
- נ. מאזהרת יתרו למשה על כך שהוא שופט לבדו
- ס. השי"ת לקח את בני"ל לעם ___
- ע. היו על ההר (2)
- פ. יתרו שמע אודות עונשו של-
- צ. אשת משה
- ק. אסור היה לגעת אפילו בחלק זה של ההר
- ר. דור רביעי כך קרויים, דהיינו נכדי הבנים
- ש. החודש בו ניתנה התורה (בלשון הפסוק)
- ת. "לא תעשה לך פסל וכל ___"

חידון א' ת' - הפוך

הגשוזה לאל שאה אגאיה באור המופיעה בראש השורה.

- א. השי"ת הוא 'קל-___'
- ב. העם עמד על משה עד ה-
- ג. קול השופר הלך והתחזק, שלא כ___ הדיוט (רש"י)
- ד. כזה ענן היה על ההר
- ה. אסור לעשות בשבת
- ו. "וירא העם ___ מרחוק"
- ז. שמו של מלך יהודה (מן ההפטרה)
- ח. אנו מצווים על בנייתו בסוף הפרשה
- ט. משה מינה שרים כדי ___ את העם
- י. המדבר בו ניתנה התורה, לישראל עם סגולה
- ך. הנך מצווה על שביתתם (6)
- ל. שופר מקרן של איל
- ם. בנו של משה
- ן. מקצונו של יתרו, לפני שהכיר את בוראו
- ס. כשנגאלו בני"ד, נשא אותם ל___ (רש"י)
- ע. כסף, ממון
- ף. אסור לעשות אלוהי-
- ץ. "וגם הכהנים... יתקדשו פן ___ בהם ד'"
- ק. קול השופר היה -
- ר. בנו של משה
- ש. מתארי בני"ב במתן התורה
- ת. בני"ב ראו אותם במתן התורה

ואלה שלמות:

"כי סקול יסקל"

מה ההבדל בין 'לסקול' לבין 'לרגוס'? (התשובה במדור התשובות)

מן המדרש

תנו רבנן: עני, ועשיר, ורשע באים לדין לעתיד לבוא על ביטול תורה. ובית דין של מעלה יכולים לחייבם בדין, ולהוכיח להם שיכלו לעסוק בתורה. לעני, אומרים לו: מפני מה לא עסקת בתורה? אם העני אומר: עני הייתי וטרוד במזונותי, ולא יכולתי לעסוק בתורה. אומרים לו: כלום עני היית יותר מהלל שהיה עני ועסק בתורה?! שכך אמרו עליו על הלל הזקן, שבכל יום ויום היה עושה עובד למחייתו, ומשתכר בטרפיעיק (מטבע השוה חצי דינר. והיא סלע מדינה. רש"י). חציו היה נותן לשומר בית המדרש כדי להיכנס וללמוד תורה מפי שמעיה ואבטליון, וחציו לפרנסתו ולפרנסת אנשי ביתו. פעם אחת לא מצא עבודה להשתכר מעות כלל, ולא הניחו שומר בית המדרש להיכנס. עלה על הגג, ונתלה וישב על פי הארובה (חלון בגג), כדי שישמע דברי תורה מפי שמעיה ואבטליון. אמרו: אותו היום ערב שבת היה. ותקופת טבת היתה, וירד עליו שלג מן השמים. כשעלה עמוד השחר אמר לו שמעיה לאבטליון: 'אבטליון אחי, בכל יום הבית מואר, והיום אפל. שמא יום המעונן הוא?!' הסתכלו וראו דמות אדם בארובה. עלו, ומצאו עליו שלג בגובה שלוש אמות. חילצו אותו מהשלג, רחצו וסכו אותו בשמן, והושיבוהו כנגד המדורה. ואמרו: ראוי זה לחלל עליו את השבת. (ע"פ יומא לה:)

מילה בפרשה

על משפטי המלך.

נזל צבע וליכלך.

אך עם הניקוי המחתיני.

ותפעלי בדיוק כמוני.

המונח המצויץ הינו מילה בג' צ

אוריות המופיעה בפרשה,

אשר לא שורה בגידיה רומצ

להקשר שונה שלה.

(יגרו כתיב אסר ומילופי אוריות בג' צ)

הגיה דומה)

הגשוזה אגאיה א"י"ה בג' צ א

טמונה בפרשה

אתרו

ושפני טמוני חול

"לא תעשה כל מלאכה"

איזה מעשה מותר ליחיד לעשותו בשבת ואסור לשני אנשים לעשות יחד?

***

"אנשי אמת שגאי בצע"

הסמיך הכתוב אנשי אמת לשונאי בצע משום שישנם אנשים שעושים הכל בעבור הבצע - עד כדי כך שהם גם מסוגלים להיות 'שונאי בצע' בעד בצע כסף... (בשם ר"ח זוננפלד)

***

בעשרת הדברות ישנם 620 אותיות שהם כנגד 613 מצוות ובתוספת שבע מצוות בני נח. כמו כן, בפרשת יתרו ישנן 17 מצוות ואף היא הפרשה ה-17 מפרשיות התורה.

שעשועי דאורייתא

"וישמע יתרו"

פרשתנו קרויה בשמו של יתרו. אלו עוד פרשות נקראות בשמות אנשים? (חמש פרשות)

***

מצאו נא בפרשה:

1. שמות של שתי מסכתות בש"ס.
2. שש מילים רצופות שמסתיימות באות כ'.
3. שלוש דברות שהמילה 'כי' מוזכרת בהן.
4. פסוק שמופיעים בו שמות של שתי פרשות אחרות בתורה. (2 תשובות)
5. שמות של שלושה מספרי התנ"ך.

"זיכרון" סימן

איטריאק ורמיס זכירג מספר פסוקי הפרשה

בפרשה כתוב: "וישמע יתרו כהן מדין", וגם: "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים", וגם: "הכהנים הניגשים". בפרשת יתרו ישנם 75 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילה:

"כהן" = בגימטריא = 75

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: 'וייה בשלח פרעה את העם ויבא עמלק' - אם תשלח (תחסיר), מ'פרעה' (שנ"ה) את "העם" (קט"ו) תקבל גימטריא עמלק (ר"מז). **לסדר את הפרשה** - "הר סיני". **חידון א' ת'** - אדמה אבנים, ברקים, גזית, דבר אתה עמנו, הר חורב, ויחן, זכור את, חסד, טוב, יראי אלוקים, כבשן, לפידים, ממלכת כהנים, נבול תבול, סגולה, עשן ערפל, פרעה, ציפורה, קצהו, ריבעים, שלישי, תמונה. **חידון א' ת' הפוך** - קנא, הערב, מנהג, כבד, מלאכה, וינועו ויעמדו, אחז, מזבח, לשפוט, סיני, בנך בתך עבדך אמתך בהמתך גר, יובל, גרשום, כהן מדין, רעמסס, בצע, כסף, יפרוץ, חזק, אליעזר, גוי קדוש, קולות. **שעשועי דאורייתא** - נח, חיי שרה, קרה, בלק, פינחס. 1. "ויום השביעי שבת", "עולה וזבחים". 2. "ובנך ובתך ועבדך ואמתך ובהמתך וגרך". 3. "כי אנכי ד' אלקיך", "כי לא ינקה", "כי ששת ימים". 4. "וישלח משה את חתנו וילך לו אל ארצו", "ויבא משה ויקרא לזקני העם וישם לפניהם את כל הדברים האלה אשר צוהו ד'". 5. ויקרא, במדבר, הדברים. **ואלה שמות** - שורש 'סקל' מורה על זריקת אבנים גרידא, מבלי הבחנת התולדה היוצאת מן הפעולה ההיא, ולפעמים לא תמשך המיתה מכח הזריקה ההיא, אבל 'רגם' מורה על התכלית הנמשך מזריקת האבנים, שהיא המיתה על ידי הפצעים וההכאות בהם, ואפשר עוד לומר כי בבחינת הפציעה ושבירת הגוף הבאה מכח הרגימה ידמה שורש 'רגם' לשורש 'גרם', בהפך האותיות, כי גם הוא יורה על שבירת העצמות, כמו 'ועצמותיהם יגרם'. (הכתב והקבלה) והרש"ר הירש כתב: "עיקר מעשה הסקילה אינו רגימה באבנים, אלא דחייה, ורק אם לא מת על ידי כך, משלימים את ההריגה על ידי רגימת אבנים, נמצאת זו הריגה על ידי הארץ". **מילה בפרשה בשלח** - הרם. "האיש הגבוה אמר" - הגבוה-הרם, "שצבר בתלולית תמור" - צבר בתלולית-ערם, "ומעל לגבעות הנישאות" - גבעות-הרים, "הגביה את הנפלאות" - הגביה-הרים. **טמונות בפרשה** - 1. עשרת הדברות הנקראים לעיתים ב'טעם העליון' ולעיתים ב'טעם התחתון'. 2. "ויחד יתרו" - נעשה בשרו חידודין" (רש"י יח,ט). 3. "כי חרבך" (ככב), "ויצילני מחרב פרעה" (יח,ג), "לא תרצח" (כי,ג). 4. "ולא תעלה במעלות" (ככג). 5. "והורית להם הדרך ילכו בה" (יח,כ). 6. "כאיש אחד בלב אחד" (רש"י יט,ב). 7. "השופר" (כטו). 8. "וכל תמונה" (כז,ד). 9. "לפידים" (כטו). 10. ריבועים- "ועל ריבועים" (כה). 11. "נבל תבל" (יח,יח). 12. "ערפל" (כיח). 13. "וישב... לשפוט" (יח,ג) "ושפטו את העם" (יח,כב). 14. ע"י קידוש מקיימים: "זכור את יום השבת" (כט,ט). 15. ? - תמונה ללא פתרון, תחשבו! 16. 'שכל שאר העופות נותנים את בניהם בין רגליהם' (רש"י יט,ד). 17. 'נעשה צוארו כעמוד של שיש' (רש"י יח,ד). 'על עמוד של אבן' (רש"י כז,ז). 18. "מזבח אדמה" (ככא). 19. שדה התעופה 'היתרו' ללא האות ה' נשאר 'יתרו'. 20. 'ויעמוד העם על משה' (יח,יג). 21. "ההר עשן" (כטו). **טמונות בהפטר** - 1. "ויקרא שמו פלא יועץ" (ט,ה). 2. "לסרבה המשרה" (טו,ט). 3. "כאלה וכאלון אשר בשלכת" (וי,ג). 4. "והבית ימלא עשן" (ד,ו). **שאלה לשלח השבת וארא** - שאלנו: מדוע לא נחשב לעוון לעמרם עניין נישואיו עם יוכבד דודתו? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. קודם מתן תורה אם המעשה הוא רק לשם שמיים בלבד בלי שום תאוות ונגיעות אישיות - אזי אין המעשה חשוב כעבירה כלל. (הגר"מ שטרנבוך). 2. כולם לפני מתן תורה קיבלו עליהם את המצוות מדעתם כגרים שמתרים בקרוביהם. (המהר"ל). 3. לבן נח הותרה אחות אביו ולא אחות אמו. 4. בחו"ל לא קיימו את התורה. 5. היה זה מעשה כדי לבלבל את השטן. 6. הייתה לו נבואה ממרים בתו לנהוג כן בהוראת שעה.

ניתן להשיג את העלון

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

באתר: 'לדעת', בכתובת: <http://ladaat.info/gilyonot.aspx> או באתר: 'אידישער ווינקל' (באידיש):

<https://yiddishevinkel.com/gilyones> או באתרים: 'דרשו', 'תורת יוסף'.

בשכונת בית ישראל בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רחוב בית ישראל 1, ובמערכת.

© כל הזכויות שמורות לאהרן בייין.

ניתן לשלוח תגובות רעיונות והערות למערכת:

קויפמן 17 ירושלים - temunabaparashah@gmail.com

העלון מגיע מדי שבוע לעשרות אלפי משפחות וילדים, המשתמשים בו ללימוד משותף סביב שולחן השבת. מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? צרו קשר עם המערכת, או טלפנו: 052-766-5775

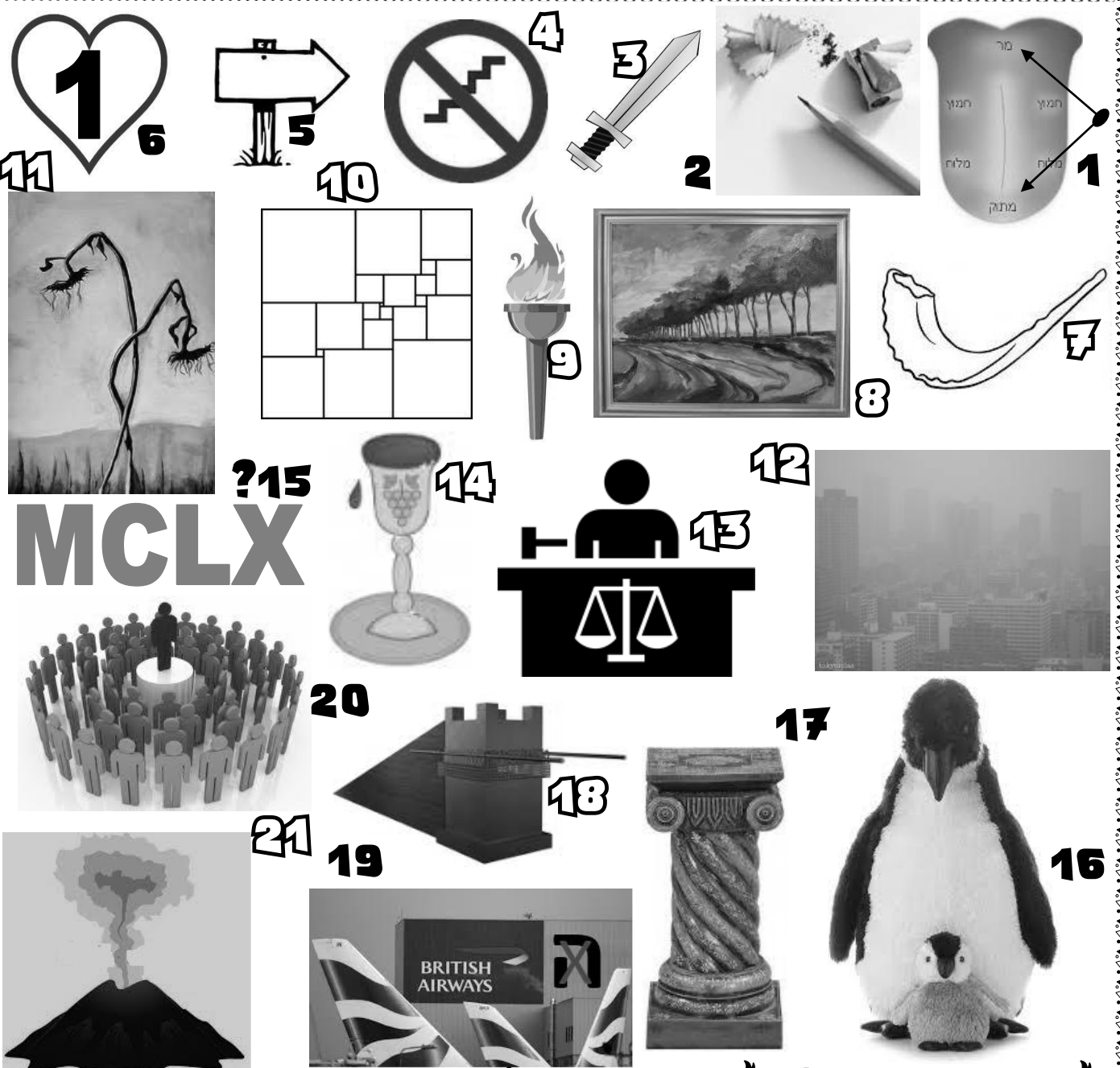
טמונות בפרשה

יתרו

מקרא רמת קושי: **תשל** קשה

כל הזכויות שמורות לאתר בין

זהו אידיון משעשע המיועד להמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירושי רש"י. (תוכלו להנאות משבוע בדרך המצורף) אדגיש, כי אין הכוונה להמשיג את הפסוקים כולם, אלא רק בדרך רחב וכפל לשון. (מהחלף לזיין צאת ארבים) אשמח לקבל העיונות, איציקים והערות: temunabaparashah@gmail.com כמובן להעדרפות ארשייתת התפוצה ולהקדשות ניגן אלוהי בקשה אמייל הנ"ל

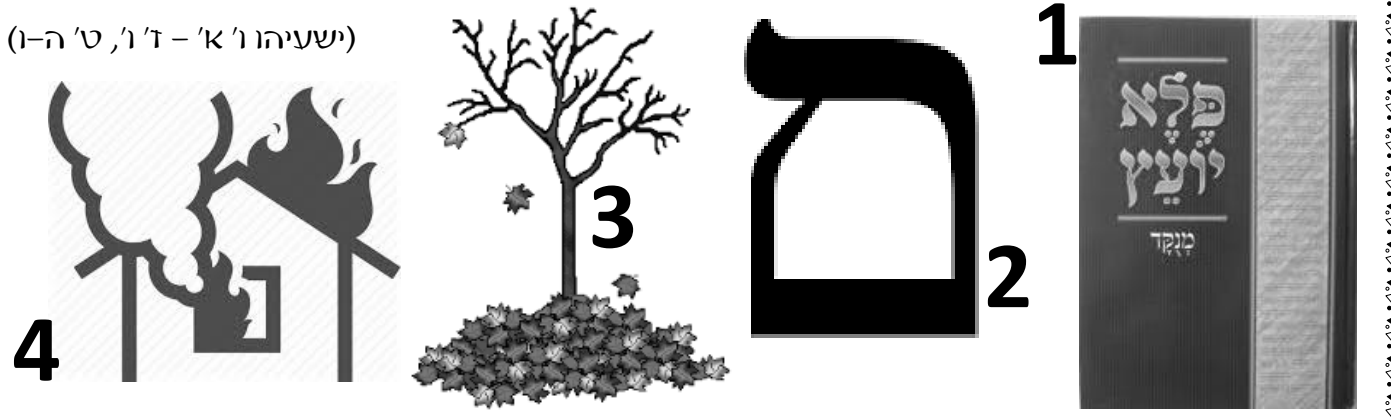

טמונות בהפטרה

הפטרת יתרו

בשנת מות המלך

(ישעיהו ו' א' - ד' ו', ט' ה-ו)

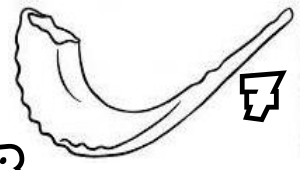
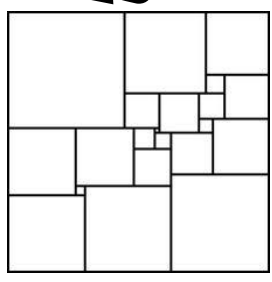
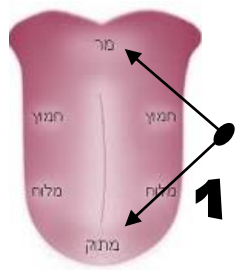
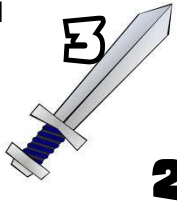
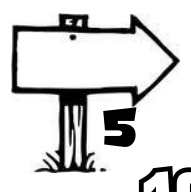

טמונות בפרשה

יתרו

מקרא רמת קושי: **תשל** קשה

זהו אידיון משעשע המיועד להמונות הרומזות על פסוקים ומוטיבים מהפרשה ומפירושי רש"י. (תוכלו להנאות משבוע בדרך המצוינת)
אדגיש, כי אין הכוונה להמשיג את הפסוקים בלא, אלא רק בדרך רחב וכפול לשון. (הואיל על זנין צאת ארבים)
אשמח לקבל תגובות, איציקים והערות: temunabaparashah@gmail.com כמובן להעדרות ארשיית התפוצה והקדשות ניגון אלוהי בקשה אמיתי הנני

MCLX

בשנת מות המלך

הפטרית יתרו

טמונות בהפטרה

(ישעיהו ו' א' - ד' ו', ט' ה-ו)

